

ТАНК – ПТРК. УРОКИ ПРОТИСТОЯННЯ В 21 СТОРІЧЧІ
Зубков А.М., Каменцев С.Ю., Красник Я.В., Мартиненко С.А.
Національна академія сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів

Починаючи з Першої світової війни танк виступав як основна ударна сила сухопутних військ завдяки своїм системоутворюючим властивостям – вогнева міць, рухомість, захищеність. Пізніше додалась ще одна властивість – керованість у бойових порядках. Досвід другої світової війни підтвердив необхідність створення та розвитку ефективного протитанкового озброєння, спочатку артилерійського, а пізніше ракетного. Основним напрямком удосконалення протитанкового озброєння є забезпечення цілодобового і всепогодного самонаведення ракети (снаряду).

З розвитком протитанкового озброєння на гелікоптерах для екіпажу танка виникли проблеми, які важко вирішувались:

- дальність ефективної стрільби протитанкового озброєння гелікоптера, яке управляється, значно перевищує дальність вогню танкового озброєння, перш за все із-за можливостей збільшення габаритомасових характеристик ракети і системи управління;
- труднощі виявлення існуючими штатними каналами спостереження танка при виході гелікоптера на вогневу позицію за короткий час («підскока») із-за складок місцевості;
- збільшення імовірності ураження танка при стрільбі по ньому з верхньої напівсфери, яка має порівняно слабкий бронезахист порівняно з лобовою і бортовими проекціями.

Вказані обставини досвіду бойових дій не змогли нівелювати роль бронетехніки, проте суттєво вплинули на тактику її застосування, зокрема:

- відмова від одночасного застосування великої кількості танків;
- використання танків як інструментальної і тактичної основи блоків, рухомих вогневих груп завдяки вогневої потужності та захищеності;
- застосування танків для стрільби з закритих вогневих позицій на максимальних дальностях.

Таким чином, доцільно зробити висновок, що характер і динаміка сучасного бою диктує необхідність перегляду ролі і акцентів застосування танкового і протитанкового озброєння. При цьому необхідно зауважити, що ці процеси не носять альтернативного характеру і не виключають традиційні підходи з удосконалення обох видів озброєння за критерієм «ефективність/вартість».

Основні напрямки удосконалення танкового озброєння:

- забезпечення цілодобовості, всепогодності і завадозахищеності пошуково-прицільної системи при збереженні досягнутих максимальних дальності, точності і швидкострільності;
- підвищення імовірності виявлення і розпізнавання цілей за рахунок інтеграції каналів спостереження (оптичного, теплового, радіолокаційного).